

15 år siden efter 15 års ægteskab, skal ægteskabet nu have været i over 20 år, før tidsubegrænset bidragspligt kommer på tale. Og selv ved disse meget langvarige ægteskaber er der i den nyeste retspraksis en tendens til at tidsbegrænse bidragspligten til 8 eller 10 år.

Udviklingen i retspraksis er antagelig endnu ikke afsluttet. Retsspraksis kan ses som et udtryk for de ændringer, som er indtrådt i synet på ægteskabet. Hvor man for år tilbage navnlig anså ægteskabets forsørgelsesmæssige aspekter for de vigtigste, har den øgede ligestilling mellem kønnene bevirket, at dette aspekt i dag er trængt i baggrunden. Den fortsatte udvikling på ligestillingsområdet vil derfor sikkert give sig udslag i, at retspraksis i de kommende år vil tendere i retning af yderligere at begrænse ægtefællebidrag efter separation og skilsmisse.

Statsamtterne bliver ikke kun bedt om at fastsætte bidragets størrelse i sager, hvor afgørelsen om bidragspligt og bidragsperiodens længde er truffet under den nyeste, restriktive praksis ved domstolene. Mange af de sager, som statsamtterne beskæftiger sig med, indebærer, at der skal udmåles ægtefællebidrag i tilfælde, hvor der for adskillige år siden – og således under en helt anden og langt mindre restriktiv praksis – blev fastsat bidragspligt.

Med andre ord: Statsamtterne må tage stilling til spørgsmålet om bidragets størrelse i en række tilfælde, hvor bidragspligten forlængst ville være ophørt, såfremt vilkåret herom var fastsat i dag.

Siden 1968 har statsamtterne ved bidragsudmålingen i tilfælde, hvor der er tidsubegrænset bidragspligt, fulgt den praksis på begæring af den bidragspligtige at lade bidraget aftrappe og senere bortfalde (ved en nedsættelse til 0 kr.), når der er betalt bidrag i en periode, der svarer til samlevets varighed. Har parterne levet sammen i 25 år, vil aftrapning og bortfald af bidraget efter den administrative praksis først ske efter ca. 25 år. Har parterne boet sammen i 15 år, vil nedtrapning og bortfald ske efter 15 år, osv.

Den nævnte administrative praksis har stået uændret siden 1968. I den samme periode og ikke mindst i de allerseneste år er der imidlertid – som beskrevet ovenfor – sket meget betydelige ændringer i retspraksis. Hvor der tidligere blev fastsat tidsubegrænset bidragspligt, vil der i dag regelmæssigt kun blive pålagt bidragspligt i 8-10 år.

På denne baggrund forekommer det ikke tilfredsstillende at blive stående ved de gældende regler om ægtefællebidrag. Justitsministeriet finder, at man nu bør tilpasse ægteskabslovens regler om bidragspligt til den praksis, som har udviklet sig ved domstolene.

På denne baggrund foreslås der indsat et 2. pkt. i ægteskabslovens § 50, stk. 1, hvorefter retten – medmindre der foreligger ganske særlige omstændighe-

der – kun kan pålægge en ægtefælle bidragspligt for et bestemt tidsrum, der ikke kan overstige 10 år.

Den foreslåede nye regel vil indebære, at ægteskabslovens regel om bidragspligtens varighed bringes i bedre overensstemmelse med domstolenes praksis. Tidsubegrænset bidragspligt vil efter bestemmelsen kun kunne pålægges, såfremt der foreligger ganske særlige omstændigheder, og denne formulering er valgt for at tilkendegive over for domstolene, at der i fremtidig domstolspraksis kun bør pålægges tidsubegrænset bidragspligt som noget helt ekstraordinært.

Efter forslaget vil det almindelige således blive, at bidragspligt, når der findes grund til at pålægge en sådan, gøres tidsbegrænset. Efter den foreslåede ny bestemmelse skal længstetiden for bidragspligten endvidere være 10 år. Dette svarer til den praksis, som i almindelighed følges ved domstolene, når der er tale om tidsbegrænset bidragspligt. Som nævnt ovenfor er man her tilbøjelig til at anvendes bidragsperioder på 1, 3, 5, 8 eller 10 år.

I forbindelse med lovforslaget agter Justitsministeriet at gennemføre en ændring af administrativ praksis vedrørende udmåling af ægtefællebidrag, således at udmålingspraksis bringes i overensstemmelse med den nugældende praksis ved domstolene og den foreslåede ændring af ægteskabslovens § 50, stk. 1. Denne praksisændring vil blive gennemført ved, at der udsendes et cirkulære til statsamtterne med det hovedindhold, at ægtefællebidrag fremtidig senest aftrappes og bortfalder, når der er forløbet en periode på 8-10 år efter separation eller skilsmisse, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder. En sådan praksisændring vil navnlig få betydning i de mange tilfælde, hvor afgørelsen om bidragspligt og varigheden heraf ikke er truffet under den nyeste restriktive retspraksis. Cirkulæret vil indeholde en overgangsordning.

12. Aftalte bidrag m.v.

Den under nr. 11 omtalte nye udmålingspraksis vil ikke kun få betydning i tilfælde, hvor der foreligger en (ældre) domstolsafgørelse om bidragspligten og dens varighed, men tillige, hvor ægtefællerne selv har truffet aftale om disse spørgsmål og henskudt spørgsmålet om bidragets størrelse til overøvrighedens afgørelse.

Det må i den forbindelse tages i betragtning, at ægtefæller i hvert fald siden slutningen af 1960'erne i almindelighed er blevet vejledt om, at bidraget kunne udmåles til 0 kr., og at en aftale om bidragspligt således ikke i sig selv indebærer, at der vil blive udmålt et bidrag.